



Brüsszel, 2026. február 26.
(OR. en)

6665/26

SOC 101
JEUN 28
EDUC 58
ECOFIN 244
ANTIDISCRIM 16
FREMP 67
COHOM 38

FELJEGYZÉS

Küldi:	az elnökség
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Tárgy:	Tervezet – A Tanács következtetései – Beruházás a gyermekekbe: a gyermekek jóllétének és a társadalmi befogadásnak a megerősítése, valamint a gyermekszegénység elleni küzdelem az Európai Unióban – <i>Jóváhagyás</i>

1. Az elnökség elkészítette a „Beruházás a gyermekekbe: a gyermekek jóllétének és a társadalmi befogadásnak a megerősítése, valamint a gyermekszegénység elleni küzdelem az Európai Unióban” című tanács következtetések tervezetét.
2. A szociális kérdésekkel foglalkozó munkacsoport 2026. január 8-án, január 30-án és február 23-án megvizsgálta a következtetéseket.
3. Az e feljegyzés mellékletében foglalt szövegtervezetről elvi megállapodás született.
4. Felkérjük az Állandó Képviselők Bizottságát, hogy az EPSCO Tanács 2026. március 9-i ülésén történő jóváhagyás céljából továbbítsa az e feljegyzés mellékletében foglalt következtetéstervezetet az EPSCO Tanácsnak.

Beruházás a gyermekekbe: a gyermekek jóllétének és a társadalmi befogadásnak a megerősítése, valamint a gyermekszegénység elleni küzdelem az Európai Unióban

Tervezet – A Tanács következtetései

EMLÉKEZTETVE ARRA, HOGY:

1. **A gyermekjólét horizontális uniós prioritásként való elismerése a gyermekekbe való szisztematikus **beruházást** és a gyermekek jogainak az **előmozdítását** jelenti** – amely jogokat az Európai Unió Alapjogi Chartájának 24. cikke rögzíti, amely az uniós intézményekre, szervekre és hivatalokra, valamint annyiban, amennyiben az Unió jogát hajtják végre, a tagállamokra vonatkozik – az EU hatásköreivel összhangban az olyan területeken folytatott uniós fellépések során, mint az egészségügy, a társadalmi befogadás, az oktatás és a gyermekvédelem. Többek között a szociális, területi, oktatási, gazdasági, digitális, éghajlat- és környezetvédelmi politikák érdemben javíthatják a gyermekek életét és jövőbeli kilátásait, és nemzedékeken átívelő előnyökkel járhatnak az egészség, a jóllét, a gazdaság és végső soron társadalmaink és demokráciáink szempontjából. Ez a holisztikus megközelítés minden gyermeket határozottan Európa fenntartható, inkluzív és előrettekintő fejlődési menetrendjének középpontjába helyez,
2. **A gyermek jogairól szóló ENSZ-egyezmény (CRC)** – amelyet valamennyi uniós tagállam megerősített – a 27. cikkében elismeri minden gyermeknek jogát olyan életszínvonalhoz, amely lehetővé teszi kellő testi, szellemi, lelki, erkölcsi és társadalmi jóllétét, és továbbra is iránymutatásul szolgál a gyermekek jóllétének előmozdítására és megőrzésére irányuló uniós fellépéshez a különböző szakpolitikai területeken. Ez a kötelezettségvállalás kiterjed a fogyatékkal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezményre is – amelyet az EU és az uniós tagállamok is megerősítettek –, biztosítva azt, hogy a fogyatékkal élő gyermekek egyenlő jogokkal és lehetőségekkel rendelkezzenek,

3. **Az Európai Unió folytatja az ENSZ 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendjének és az abban foglalt fenntartható fejlődési céloknak a végrehajtását.** A menetrend az egyenlőségre és a megkülönböztetésmentességre, a nemek közötti egyenlőségre, a szegénység felszámolására, valamint az erőszaktól és a gyermekek kizsákmányolásától való mentességre vonatkozó elvet helyezi az arra irányuló erőfeszítéseinek középpontjába, hogy minden korosztály számára előmozdítsa a jóllétet, és biztosítsa, hogy minden gyermek méltóságban nőjön fel,
4. **A szociális jogok európai pillérének 11. elve elismeri, hogy a gyermekeknek joguk van a szegénység elleni védelemhez, valamint hogy a hátrányos helyzetű gyermekeknek joguk van az esélyegyenlőséget javító külön intézkedésekhez.** A szegénység gyakran megfosztja a gyermekeket az inkluzív oktatási lehetőségekhez, a kisgyermekkorai neveléshez és gondozáshoz, az egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz, a megfelelő élelemhez és lakhatáshoz, a családtámogatáshoz, a gyermekvédelemhez és az információkhoz való egyenlő hozzáféréstől. A hátrányos helyzet és a szegénység nemzedékek közötti öröklődésének megszakítása alapvető kihívás,
5. **A szociális jogok európai pillérének megvalósítására vonatkozó cselekvési terv** három kiemelt uniós célt határoz meg, amelyeket az Európai Tanács üdvözölt, és amelyek magukban foglalják a szegénység csökkentésére irányuló célt: a szegénység vagy társadalmi kirekesztés veszélyének kitett emberek számát 2030-ig – a 2019-es szintekhez képest – legalább 15 millióval csökkenteni kell. A cselekvési terv azt a célt is kitűzi, hogy ebből legalább ötmilliónak a gyermekek közül kell kikerülnie. Annak érdekében, hogy hozzájáruljanak ehhez az uniós szintű célhoz, valamennyi tagállam nemzeti célértékeket határozott meg a szegénység csökkentésére vonatkozóan. 21 tagállam kiegészítő célértékeket is meghatározott a gyermekszegénység csökkentését illetően. További előrelépésre van szükség a gyermekszegénységre vonatkozó 2030-as uniós célkitűzés eléréséhez, mivel a szegénység vagy a társadalmi kirekesztődés kockázatának kitett gyermekek száma 2024-ben – 2019-hez képest – kismértékben nőtt,

6. **Az európai gyermekgarancia létrehozásáról szóló, 2021. június 14-i tanácsi ajánlás célja a társadalmi kirekesztődés megakadályozása és leküzdése a rászoruló gyermekek körében**, valamint a szegénység öröklődésének megszakítása. Azt ajánlja, hogy a tagállamok – a nemzeti hatáskörökkel összhangban – garantálják, hogy a rászoruló gyermekek¹ ténylegesen és ingyenesen hozzáférjenek magas színvonalú kisgyermekkori neveléshez és gondozáshoz, oktatáshoz és iskolai tevékenységekhez, egészségügyi ellátáshoz, minden tanítási napon legalább egy egészséges étkezéshez, valamint az egészséges táplálkozáshoz és a megfelelő lakhatáshoz.
7. **A Bizottság által elfogadott uniós gyermekjogi stratégia** célja annak biztosítása, hogy a gyermekek jogait valamennyi uniós és nemzeti szakpolitikában védjék és előmozdítsák. Többek között valamennyi gyermek védelemhez, részvételhez és jólléthez való jogára, valamint arra összpontosít, hogy megkülönböztetés nélkül biztosított legyen a gyermekek számára az alapvető szolgáltatásokhoz való hozzáférés. Azáltal, hogy a gyermekjogi szempontokat valamennyi uniós fellépésbe – többek között globálisan is – beépíti, miközben figyelembe veszi a gyermek mindenek felett álló érdekét, különösen a következőkre összpontosít: a gyermekek érdemi, életkornak és fejlődési szakasznak megfelelő részvétele az életüket befolyásoló szakpolitikák alakításában, a gyermekszegénység csökkentése, az esélyegyenlőség előmozdítása, a gyermekeknek az erőszak minden formájával szembeni védelme², a gyermekbarát igazságszolgáltatás előmozdítása, valamint a gyermekek védelme és segítése, továbbá a digitális társadalomban való részvételük előmozdítása. A gyermekek jóllétének elismeréséhez arra is szükség van, hogy a gyermekek védelemben részesüljenek a folyamatban lévő konfliktusoktól és azok következményeitől, amelyek hatása nemcsak a közvetlenül érintettekre terjed ki, hanem azokra is, akik ilyen események tanúi, és félelmet és bizonytalanságot éreznek a jövővel kapcsolatban,

¹ Az európai gyermekgarancia arra kéri a tagállamokat, hogy azonosítsák a rászoruló gyermekeket, figyelembe véve különösen az alábbiak által tapasztalt sajátos hátrányokat: a) hajléktalan gyermekek, illetve a súlyosan elégtelen lakáskörülmények között élő gyermekek; b) fogyatékkal élő gyermekek; c) mentális egészségügyi problémával küzdő gyermekek; d) migráns háttérű, illetve kisebbségi etnikai csoportba tartozó gyermekek, különösen a romák; e) alternatív (elsősorban intézményi) gondozásban részesülő gyermekek; f) bizonytalan családi helyzetű gyermekek,

² Amint azt a gyermek mindenek felett álló érdekét szolgáló integrált gyermekvédelmi rendszerekről szóló bizottsági ajánlás (2024. április) részletesebben kifejti.

8. **„A kisgyermekkori nevelés és gondozás: a 2030-ra vonatkozó barcelonai célok” tárgyú, 2022. december 8-i tanácsi ajánlás** 2030-ra elérendő célértékeket határoz meg a gyermekeknek a kisgyermekkori nevelésben és gondozásban való részvételi arányára vonatkozóan, és egyúttal ajánlja, hogy a tagállamok tegyenek intézkedéseket a hozzáférhető, inkluzív, megfizethető és magas színvonalú kisgyermekkori nevelés és gondozás biztosítása érdekében, és hozzák meg az ahhoz szükséges intézkedéseket, hogy megszüntessék a szegénység vagy a társadalmi kirekesztődés kockázatának kitett gyermekek és a teljes gyermekkorú népesség között a kisgyermekkori nevelésben és gondozásban való részvételben fennálló különbséget. Az ajánlás emlékeztet továbbá az olyan gyermekgondozás rendelkezésre állásának fontosságára, amely összeegyeztethető a gyermek jóllétével és fejlődésével, és lehetővé teszi mindkét szülő számára a munkaerőpiaci részvételt, beleértve a megfelelően fizetett vagy kompenzált szülői szabadság vége és a kisgyermekkori nevelési és gondozási férőhelyre való, jogszabályban rögzített jogosultság kezdete közötti időszak lefedését is, hozzájárulva a nemek közötti bérszakadék csökkentéséhez, valamint az egyszülős háztartások támogatásához,
9. **Az EU gyermekjogi stratégiájáról szóló, 2022. június 9-i tanácsi következtetések** célja a gyermekek védelmének javítása és valamennyi gyermek jogainak érvényesítése. Az „Utak az iskolai sikerhez” kezdeményezéséről szóló, 2022. november 28-i tanácsi ajánlás célja a jobb és méltányosabb oktatási eredmények előmozdítása a korai iskolaelhagyás csökkentése, a tanulmányi teljesítmény növelése és az iskolai jóllét javítása révén,
10. **A gyermekek és a serdülők mentális egészségének a digitális korszakban való előmozdításáról és védelméről szóló, 2025. május 27-i tanácsi következtetésekben** a Tanács felszólítja a tagállamokat és a Bizottságot, hogy a digitális eszközök biztonságos és egészséges használatának előmozdítása, valamint egy egészségesebb, biztonságosabb és az életkornak megfelelő digitális környezet megteremtése révén jobban védjék a gyermekek és a serdülők mentális és testi egészségét,

TUDATÁBAN ANNAK, HOGY:

11. **Az Unió helyzetéről szóló 2025. évi beszédében** Ursula von der Leyen elnök hangsúlyozta, hogy sürgősen szükség van egy olyan ambiciózus, szegénység elleni európai stratégiára, amely tervet határoz meg a szegénység 2050-ig történő felszámolásának elősegítésére, és amelyet erős európai gyermekgaranciával erősítenek meg annak érdekében, hogy megvédjék a gyermekeket a szegénységtől,
12. **Az elfogadás előtt álló, szegénység elleni uniós stratégia várhatóan holisztikus megközelítést fog alkalmazni**, és kulcsfontosságú eszközként fog szolgálni a szegénység és a társadalmi kirekesztés öröklődésének megszakításához, valamint az Unió 2030-ra kitűzött kiemelt célja elérésének támogatásához, miközben teljes mértékben tiszteletben tartja a szubszidiaritás elvét, az e cél eléréséhez szükséges nemzeti rendszerek és megközelítések sokféleségét, valamint a szegénység 2050-ig történő felszámolásának elősegítésére irányuló bizottsági törekvést. Ennek a stratégiának – az európai gyermekgarancia megerősítésével együtt – fontos szerepet kell játszania a gyermekek jóllétének előmozdításában, a gyermekszegénység kiváltó okainak is életciklus-alapú megközelítés révén történő kezelésében, a szegénység és a társadalmi kirekesztés többdimenziós jellegének elismerésében, a társadalmi befogadás megerősítésében, valamint az egyenlőség és a társadalmi igazságosság iránti uniós elkötelezettség terén való előrelépésben, elismerve, hogy a gyermekszegénység az általános szegénységi intézkedéseken túlmutató, célzott, gyermekspecifikus válaszokat igényel,
13. **Bár az európai gyermekgarancia 2021. évi elfogadása óta előrelépés történt a gyermekek esélyegyenlőségének javítását célzó szakpolitikák végrehajtásában**, különösen a kisgyermekkori nevelés és gondozás terén végrehajtott reformok, valamint az iskolai étkeztetés biztosítása révén, továbbra is több erőfeszítésre van szükség valamennyi gyermek, különösen a rászorulókat támogatása érdekében,
14. A kisgyermekkori nevelés és gondozás az oktatási rendszer első szakasza. Döntő fontosságú az egész életen át tartó tanulás, az oktatási sikerek és a társadalmi befogadás alapjainak lefektetése, valamint az egyenlőtlenségek jelentős csökkentése szempontjából. Fokozott erőfeszítésekre van szükség – a nemzeti körülményekkel összhangban – annak érdekében, hogy minden gyermek, és különösen a kiszolgáltatott helyzetben lévők esetében javuljon a kisgyermekkori nevelés és gondozás minősége, hozzáférhetősége és megfizethetősége,

15. **A szegénység** – egyéb tényezők mellett – súlyosbíthatja az olyan tényezőket, mint az elhanyagolás, az erőszak, a társadalmi kirekesztés, a testi és szellemi egészség, a szolgáltatásokhoz való hozzáférés, valamint a védelmi és támogatási mechanizmusokhoz való korlátozott hozzáférés,
16. **A szegénységben élő gyermekek továbbra is nagyobb valószínűséggel szembesülnek akadályokkal a jóllétük szempontjából alapvető szolgáltatásokhoz való hozzáférés terén,** ideértve a kisgyermekkorai nevelést és gondozást, valamint a kisgyermekkorai készségfejlesztést, az inkluzív oktatást és képzést, a tájékoztatást, az iskolai tevékenységeket, a hozzáférhető egészségügyi ellátást, azon belül a mentális egészséget, az egészséges táplálkozást, a testmozgást, továbbá a megfelelő lakhatást és a tanórán kívüli vagy szabadidős tevékenységeket. Ezek az akadályok eltérő módon jelentkezhetnek a lányok és a fiúk esetében, egyéni körülményeiktől, életkoruktól és lakókönyezetüktől függően, és azokat gyakran súlyosbítják a regionális különbségek, különösen azok, amelyek a szolgáltatások rendelkezésre állása, az azokhoz való hozzáférés és azok minősége terén a városi és a vidéki területek között fennállnak. Az, hogy hátrányos helyzetből kezdik meg életüket, hosszú távú következményeket gyakorol fejlődésükre és jövőbeli kilátásaikra. A hátrányoknak a gyermekkorból a felnőttkorba való átörökítése társadalmi költségekkel jár. A becslések szerint az EU-ban évente átlagosan a GDP 3,4 %-ának megfelelő veszteség keletkezik³. A hátrányok kisgyermekkortól kezdve történő kezelése költséghatékony beruházás, amely nemcsak a gyermekek befogadásához, kognitív fejlődéséhez és jóllétéhez, felnőttkorban pedig jobb társadalmi-gazdasági eredményeikhez és társadalmi mobilitásukhoz járul hozzá, hanem támogatja a gazdaság és a társadalom egészét is,

³ OECD, [*The economic costs of childhood socio-economic disadvantage in European OECD countries \(EN\)*](#) (A gyermekkorban elszenvedett társadalmi-gazdasági hátrány gazdasági költségei az európai OECD-országokban, angol nyelvű kiadvány).

17. A családok jólléte stabilitást és támogatást nyújt a gyermekeknek, megteremtve a személyes fejlődés alapjait. A családok központi szerepet töltenek be a reziliencia előmozdítása, valamint a gyermekeket és a felnőtteket egyaránt érintő sebezhetőségek kezelése szempontjából. Döntő szerepet játszanak a megküzdési stratégiák kialakításában és a gyermekek egészséges fejlődésének támogatásában, amelyekkel már korán foglalkozni kell, különös figyelmet fordítva a gyermekkor legkorábbi szakaszaira. A veszélyeztetett gyermekek esetében a családtól való elszakítást csak a megfelelő támogatás nyújtását követően, végső megoldásként helyénvaló fontolóra venni, amennyiben az a gyermek mindenek felett álló érdekét szolgálja. A gyermekvédelem horizontális megközelítése szükségessé teszi a megfelelő családalapú és közösségi gondozás rendelkezésre állását, biztosítva azt, hogy az alternatív gondozási környezetek stabilitást, folytonosságot és garanciákat nyújtsanak a gyermekek jólléte szempontjából.

Ezen túlmenően a szegénység elleni hatékony politikáknak holisztikus és multidiszciplináris megközelítést kell alkalmazniuk a háztartások szükségleteivel kapcsolatban, elismerve az idő, a gondozás, a jövedelem és a foglalkoztatás egymással versengő nyomását, amely gyakran veszélyezteti az alacsony jövedelmű családok stabilitását és jóllétét, figyelembe véve az egyszülős háztartások sajátos szükségleteit, amelyek nagyobb mértékben ki vannak téve a szegénység kockázatának. Ezeket a kihívásokat tovább súlyosbítják a demográfiai változások, a zöld és a digitális átállás, a nemek között a jövedelem és a karrierlehetőségek terén továbbra is fennálló különbségek, valamint a szociális védelmi és a nyugdíjrendszerek fenntarthatósága. Azok a szakpolitikák, amelyek támogatják a családokat a változó munkaerőpiacokhoz, az új készségigényekhez és a változó gondozási feladatokhoz való alkalmazkodásban, hozzájárulnak a gyermekek jóllétének és esélyegyenlőségének biztosításához,

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA

FELKÉRI A TAGÁLLAMOKAT, HOGY – hatáskörüknek megfelelően és a tagállami sajátosságokat figyelembe véve –:

18. **A gazdasági reziliencia megerősítése révén mozdítsák elő a gyermekek jóllétét.** Amint azt az EU versenyképességéről szóló Draghi-jelentés is kiemeli, Európa ereje és hosszú távú jóléte többek között a befogadástól és a méltányosságtól függ. A gyermekekbe való beruházás ezért nemcsak társadalmi kötelezettség, hanem stratégiai beruházás is Európa jövőbeli versenyképességébe, stabilitásába és kohéziójába;
19. **Gyorsítsák fel az előrelépést a 2030-ra kitűzött uniós szegénységcsökkentési cél** és adott esetben a gyermekszegénységre vonatkozó célkitűzés elérése terén, szem előtt tartva ugyanakkor az alapvető, megfizethető, inkluzív és magas színvonalú szolgáltatásokhoz való hozzáférés, a nemek szempontjából kiegyensúlyozott szülői munkaerőpiaci részvétel, valamint a jövedelemtámogatás és a szociális segítségnyújtás fontosságát a szegénység vagy a társadalmi kirekesztődés kockázatának kezelését célzó aktív befogadási politikák kulcsfontosságú elemeiként;
20. A nemzeti kihívások függvényében **erősítsék meg az európai gyermekgarancia létrehozásáról szóló tanácsi ajánlás végrehajtását**, amely ajánlás támogató szakpolitikai keretet biztosít a gyermekszegénység és a társadalmi kirekesztés elleni küzdelemhez, valamint az esélyegyenlőség fokozásához a rászoruló gyermekek és családjaik jólléte érdekében. Határozott hangsúlyt kell fektetni a fennmaradó hiányosságok megfelelő beruházások és reformok révén, a nemzeti cselekvési tervekkel és a nemzeti eredményjelentésekkel összhangban történő megszüntetésére. A tagállamoknak adott esetben fokozniuk kell az uniós eszközökkel való szinergiákat, beleértve az uniós alapok felhasználását is, és elő kell mozdítaniuk a kiegyensúlyozottabb területi lefedettséget a gyermekeket célzó többdimenziós szolgáltatások nyújtása terén;

21. **Folytassák az aktív befogadást biztosító megfelelő minimumjövedelemről szóló tanácsi ajánlás végrehajtását.** Az ajánlás keretét képez annak biztosításához, hogy megfelelő jövedelemtámogatás és természetbeni ellátások nyújtása révén robusztus szociális védőhálókat álljanak rendelkezésre a méltóságteljes élet garantálása érdekében, fenntartva ugyanakkor a munkaképes személyek munkapiaci (re)integrációjára és munkapiacon maradására irányuló ösztönzőket;
22. **A családok és a gyermekek lakókörnyezetének és életkörülményeinek javítása, valamint a társadalmi kohézióra, az érdemi interakciókra és az esélyegyenlőségre épülő, befogadó közösségek ösztönzése érdekében** a Tanács ösztönzi a tagállamokat az oly módon kialakítható mind beltéri, mind kültéri helyek támogatására, hogy minden gyermek – köztük a kiszolgáltatott helyzetben lévő gyermekek – esetében előmozdítsák a lehetőségeket a boldogulásra és a magukban rejlő lehetőségek teljes körű kiaknázására, hozzájárulva egy inkluzív, méltányos, reziliens és demokratikus társadalomhoz;
23. **Unió-szerte vértézzék fel a gyermekeket azokkal a készségekkel** – különösen az alapvető és a digitális készségekkel –, amelyekre tanulmányi, személyes és szakmai életük sikeréhez szükségük van;
24. **Erősítsék meg a gyermekek aktív részvételét az életüket érintő kérdésekkel kapcsolatos szakpolitikai döntéshozatalban,** mégpedig olyan eszközök révén, mint például az uniós gyermekrészvételi platform vagy bármely más olyan, az életkornak megfelelő strukturált mechanizmus, amely lehetővé teszi a különböző társadalmi-gazdasági háttérű és helyzetű gyermekek biztonságos, inkluzív, hozzáférhető és érdemi részvételét a döntéshozatalban, beleértve a kiszolgáltatott helyzetben lévőket is. Ezek a mechanizmusok biztosítani fogják, hogy a gyermekek véleménye alakítsa és nyomon kövesse a jóllétüket és esélyegyenlőségüket Unió-szerte előmozdító szakpolitikákat;

25. **Biztosítsák a gyermekjólét integrált megközelítését valamennyi releváns szakpolitikai területen átívelően és valamennyi kormányzati szinten**, különös tekintettel a kiszolgáltatott helyzetben lévő gyermekekre és családjaikra. Ez magában foglalja az arra irányuló erőfeszítéseket, hogy valamennyi gyermek⁴ jóléte általánosan érvényesüljön a szakpolitikai döntéshozatalban, és hogy különböző ágazatokon átívelően előmozdítsák a szakpolitikák, programok, szolgáltatások⁵ és egyéb támogatási intézkedések közötti szorosabb koordinációt. A gyermekek jólétének és fejlődésének magában kell foglalnia a sporthoz, a kultúrához és a szabadidős tevékenységekhez való hozzáférést is. Az integrált megközelítés az európai gyermekgarancia irányításának megerősítésével és a gyermekgaranciáért felelős nemzeti koordinátorok megfelelő erőforrások és megbízatások révén való támogatásával érhető el, lehetővé téve integrált szakpolitikák hatékony végrehajtását, előmozdítva az olyan integrált irányítási mechanizmusokat, amelyek további jelentéstételi vagy nyomonkövetési követelmények létrehozása nélkül erősítik az érdekelt felek közötti szinergiákat, összhangban az egyszerűsítés szükségességével. Figyelmet kell fordítani az integrált gyermekvédelmi rendszerek megerősítésére is az erőszak valamennyi formájának megelőzése és az ellene való küzdelem érdekében⁶,
26. **Megfelelően finanszírozzák a gyermekek és családjaik, különösen a legkiszolgáltatottabb helyzetben lévők jólétét támogató szakpolitikákat, többek között az uniós finanszírozás által kínált lehetőségek kiaknázása révén.** A tagállamoknak – a nemzeti körülményekkel összhangban – megfelelő összegeket kell elkülöníteniük a gyermekszegénység és a társadalmi kirekesztés elleni küzdelem céljára. Az európai szociális modell fenntartásához és megerősítéséhez alapvetően fontos biztosítani, hogy továbbra is elegendő figyelem és erőforrás irányuljon a gyermekek jólétére;

⁴ A gyermeket, szüleit vagy törvényes gyámjait érintő bármely megkülönböztetés, így különösen a nem, faj, bőrszín, etnikai vagy társadalmi származás, genetikai tulajdonság, nyelv, vallás vagy meggyőződés, politikai vagy más vélemény, nemzeti kisebbséghez tartozás, vagyoni helyzet, születés, fogyatékosság, kor vagy szexuális irányultság alapján történő megkülönböztetés nélkül.

⁵ Az olyan platformok, mint az URBACT, a Vidékfejlesztési Paktum platformja, az Európai Városfejlesztési Kezdeményezés és az uniós városfejlesztési menetrend tematikus partnerségei, valamint az EU városfejlesztési menetrendje keretében működő platformok megerősíthetik a gyermekjóléti politikákkal kapcsolatos kölcsönös tanulást a helyi hatóságok körében.

⁶ A Bizottság ajánlása a gyermek mindenek felett álló érdekét szolgáló integrált gyermekvédelmi rendszerek kialakításáról és megerősítéséről (2024. április).

FELKÉRI AZ EURÓPAI BIZOTTSÁGOT, HOGY:

27. **Erősítse meg a gyermekszegénység és a társadalmi kirekesztés elleni küzdelem, valamint az európai gyermekgarancia végrehajtása terén a tagállamok részére nyújtott támogatást,** többek között azáltal, hogy támogatja a gyermekszegénység kezelésére irányuló projektek finanszírozását, és a továbbiakban is előmozdítja az egymástól való tanulást és a bevált gyakorlatok megosztását, együttműködve a gyermekgaranciáért felelős koordinátorokkal, a helyi és regionális hatóságokkal, a civil társadalmi szervezetekkel és más érdekelt felekkel – figyelembe véve egyes régiók sajátosságait – a rászoruló gyermekek jóllétének fokozása érdekében. A kisgyermekkorai nevelés és gondozás uniós minőségi keretrendszerével, valamint a barcelonai célokkal összhangban továbbra is támogassa a tagállamokat abban, hogy beruházzanak a hozzáférhető, inkluzív, megfizethető és magas színvonalú kisgyermekkorai nevelési és gondozási szolgáltatásokba, különös tekintettel a kiszolgáltatott helyzetben lévő gyermekekre;
28. **Továbbra is támogassa a tagállamokat – többek között a szociális védelemmel foglalkozó bizottságon keresztül** – abban, hogy javuljon az adatok minősége és rendelkezésre állása többek között a nem, életkor és egyéb releváns tényezők szerint lebontott adatok gyűjtése és felhasználása révén, annak érdekében, hogy megfelelőbben lehessen azonosítani az egyenlőtlenségeket, és elő lehessen segíteni a tényeken alapuló szakpolitikai döntéshozatalt, illetve nyomon lehessen követni a gyermekek jóllétét és az európai gyermekgarancia végrehajtását. Tárja fel, hogy miként lehetne javítani a gyermekekkel kapcsolatos reformok és beruházások hosszú távú hatásainak értékelését annak garantálása céljából, hogy minden gyermek egyenlő eséllyel rendelkezzen arra, hogy boldoguljon és teljes mértékben kiaknázza a magában rejlő lehetőségeket;

29. **Mozdítsa elő azokat a kezdeményezéseket és intézkedéseket, amelyek erősítik a biztonságos, inkluzív, hozzáférhető, az életkornak megfelelő és támogató digitális környezetet minden gyermek számára,** összhangban a gyermekek online jóllétére vonatkozó elvekkel és áthidalva a digitális szakadékokat, többek között azáltal, hogy bevonják az iskolákat a technológia használatával kapcsolatos nagyobb tudatosság előmozdításába. Hangsúlyozza, hogy fontos garantálni az online biztonságot és védeni a gyermekeket az online erőszakkal, kizsákmányolással, valamint a jogellenes és káros tartalmakkal szemben, ugyanakkor elő kell mozdítani digitális jártasságukat és médiatudatosságukat, rezilienciájukat, a mesterséges intelligencia megfelelő használatát, valamint szerepvállalásukat az életkoruknak és az érettségüknek megfelelő digitális oktatás révén. Mindenekelőtt fordítson figyelmet a nemi alapú online erőszakra, tudatában annak, hogy a lányok aránytalan mértékben érintettek, elismerve ugyanakkor, hogy a fiúk is ki lehetnek téve káros online tartalmaknak. Ösztönözzé átfogó uniós intézkedések végrehajtását, segítse elő a tudatosság növelését és a felvilágosítást a gyermekek, a serdülők, a szülők és a szakemberek körében, illetve az együttműködést az érintett érdekelt felekkel, köztük a civil társadalmi szervezetekkel annak garantálása céljából, hogy a zöld és digitális átállás mind az online, mind az offline térben támogassa a gyermekek jogait, biztonságát, jóllétét és teljes fejlődését;
30. **A tagállamokkal és az érintett érdekelt felekkel együttműködésben dolgozzon ki átfogó megközelítést arra vonatkozóan, hogy miként kell fellépni vészhelyzetekben,** garantálva azt, hogy a vészhelyzetekre való reagálás során figyelembe vegyék a gyermekek szempontjait, és gondoskodva arról, hogy minden intézkedés valamennyi gyermek sajátos igényeihez igazodjon, és védje mindenek felett álló érdeküket. Ennek ki kell terjednie a válságok valamennyi típusára, beleértve a természeti és az ember okozta katasztrófákat, az egészségügyi szükséghelyzeteket, a fegyveres konfliktusokat, az éghajlatváltozást és a humanitárius helyzeteket, és biztosítani kell az alapvető szolgáltatásokhoz való hozzáférés folyamatosságát, ideértve a gyermekvédelmet, az erőszakkal – többek között a nemi alapú erőszakkal – szembeni védelmet, a biztonságos evakuálási és családegyesítési eljárásokat, a gyermek szempontjait figyelembe vevő kockázatközlést, valamint a korai előrejelző és koordinációs intézkedéseket, megerősítve ezáltal az Unió elkötelezettségét a gyermekek jogainak és jóllétének minden körülmények között történő védelme iránt.

Hivatkozások

1. Európai uniós intézményközi dokumentum

A szociális jogok európai pillére

2. Uniós jogszabályok

Az Európai Parlament és a Tanács 2011/93/EU irányelve (2011. december 13.) a gyermekek szexuális bántalmazása, szexuális kizsákmányolása és a gyermekpornográfia elleni küzdelemről

Az (EU) 2024/1385 irányelv a nőkkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni küzdelemről

3. Az Európai Unió Tanácsa

A Tanács ajánlása (2021. június 14.) az európai gyermekgarancia létrehozásáról

A Tanács ajánlása (2022. december 8.) a kisgyermekkorai nevelésről és gondozásról: a 2030-ra vonatkozó barcelonai célok

A Tanács következtetései az EU gyermekjogi stratégiájáról (2022).

A Tanács következtetései a gyermek- és ifjúságüggyel, valamint a gyermekek jogaival kapcsolatos európai, illetve nemzetközi szakpolitikai menetrendekről (2024)

A Tanács következtetései (2025. május 27.) a gyermekek és a serdülők mentális egészségének a digitális korszakban való előmozdításáról és védelméről

A Tanács ajánlása (2022. november 28.) az „Utak az iskolai sikerhez” kezdeményezéséről

A Tanács következtetései (2025. május 21.) a koragyermekkorai nevelés és gondozás, valamint az iskolai oktatás inkluzív, tanulóközpontú gyakorlatairól

4. Európai Parlament

Állásfoglalás: „A gyermekek érdekei az első helyen – A gyermekgarancia megerősítése, két évvel annak elfogadása után” (2023)

5. Európai Bizottság

Az EU gyermekjogi stratégiája (2021)

A Bizottság ajánlása: „Beruházások a gyermekek érdekében: a hátrányos helyzetből való kitörés” (2013)

A Bizottság ajánlása a gyermek mindenek felett álló érdekét szolgáló integrált gyermekvédelmi rendszerek kialakításáról és megerősítéséről (2024)

Foglalkoztatási és szociális fejlemények Európában (2025)

A felkészültségi unióról szóló stratégia: a felmerülő fenyegetésekkel és válságokkal kapcsolatos megelőzés és reagálás új kerete (2025)

6. Eurostat

A szegénység vagy a társadalmi kirekesztődés kockázatának kitett gyermekek

https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Children_at_risk_of_poverty_or_social_exclusion

7. [Régiók Bizottsága

Gyermejkjóllét és a gyermekek után járó ellátás – a gyermekek után járó ellátásra vonatkozó rendszerek feltérképezése az uniós tagállamokban]⁷

8. Eurofound

A gyermekekért végzett munka kérdése: A szolgáltatásnyújtás és a munkaerő áttekintése Európában (2025)

9. Egyesült Nemzetek Szervezete

Egyezmény a gyermek jogairól (1989)

Egyezmény a fogyatékossgal élő személyek jogairól (2006)

Világunk átalakítása: a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrend (2015)

Fenntartható fejlődési célok (2015)

The State of the World's Children, Ending child poverty: Our shared imperative (A világ gyermekeinek helyzete – A gyermekszegénység megszüntetése: Közös kötelezettségünk), UNICEF (2025)

⁷ A Régiók Bizottsága várhatóan 2026. március 5-én fogadja el véleményét.

10. Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD)

Doing Better for Children (Tegyük többet a gyermekekért) (2009)

The economic costs of childhood socio-economic disadvantage in European OECD countries (A gyermekkorban elszenvedett társadalmi-gazdasági hátrány gazdasági költségei az európai OECD-országokban) (2022)

Treating all children equally? (Egyenlő bánásmód minden gyermekkel szemben?) (2020)

11. Tudományos cikk

Clair, A. (2019). *Housing: an under-explored influence on children's well-being and becoming* (A lakhatás nem kellően feltárt hatása a gyermekek jóllétére és fejlődésére) *Child Indicators Research*, 12. kötet, 609–626. o.

12. Egyéb

Eurochild

Eurochild 2025 flagship report on children in need across Europe: Unequal Childhoods: Rights on paper should be rights in practice (Az Eurochild 2025. évi kiemelt jelentése az Európában élő rászoruló gyermekekről: Gyermekkori egyenlőtlenségek: A papíron létező jogoknak a gyakorlatban is érvényesülniük kell)

[Unequal-Childhoods-Rights-on-paper-should-be-rights-in-practice.pdf](#)

CHILDREN FIRST

Kísérleti megfigyelőközpont www.childrenfirstcy.com

The families in households typology: searching for families in social surveys (A családok a háztartások tipológiájában: a családok tanulmányozása a társadalomtudományi elemzésekben) (2025)

COFACE

Útiterv az európai családok jogainak és ellenálló képességének megerősítésére

Gyermekeiránytű 2030: A gyermekek számára megfelelő egészséges társadalom, környezet és gazdaság kialakítása, COFACE Families Europe

Úttörő szerepet játszik a fogyatékkal élőket is figyelembe vevő Gyermekgarancia, COFACE Families Europe

Az Európai Családpolitikai Megfigyelőközpont jelentése: A családpolitikai integráció fokozása Európában, COFACE Families Europe (2023)

Főbb megállapítások: a megelőző rendszerek szerepe az Európai Gyermekgarancia végrehajtásában, COFACE Families Europe (2024)

Tájékoztató a gyermekgondozási szakadékról az Európai Unióban, COFACE Families Europe

Save the Children (Mentsük meg a gyermekeket)

Child Poverty: The Cost Europe Cannot Afford (Gyermekszegénység: Az ár, amelyet Európa nem engedhet meg magának (2025)

Fighting Child Poverty in Europe: A call to action for EU policymakers (A gyermekszegénység elleni küzdelem Európában: az uniós döntéshozókhoz intézett cselekvési felhívás) (2024)

Investing in Childhood: Charting a path to end child poverty across Europe (A gyermekkorba történő beruházás: A gyermekszegénység egész Európában történő felszámolásához vezető út) (2024)

Guaranteeing Children's Future: How COVID-19, cost-of-living and climate crises affect children in poverty and what governments in Europe need to do (A gyermekek jövőjének garantálása: Milyen hatást gyakorol a COVID19, valamint a megélhetési és a klímaválság a szegénységben élő gyermekekre, és mit kell tenniük az európai kormányoknak) (2023)